

Tekst 2

Hannibal in conflict met bergbewoners.

1 Perventum inde ad frequentem cultoribus alium, ut inter montanos,
2 populum. Ibi non bello aperto sed suis artibus, fraude et insidiis, est
3 prope circumventus. Magno natu principes castellorum oratores ad
4 Poenum veniunt, alienis malis, utili exemplo, doctos memorantes
5 amicitiam malle quam vim experiri Poenorum; itaque oboedienter
6 imperata facturos; comteatum itinerisque duces et ad fidem promissorum
7 obsides acciperet. Hannibal nec temere credendum nec † asperandos †
8 ⟨ratus⟩, ne repudiati aperte hostes fierent, benigne cum respondisset,
9 obsidibus quos dabant acceptis et comteatu quem in viam ipsi detulerant
10 usus, nequaquam ut inter pacatos composito agmine duces eorum
11 sequitur. Primum agmen elephanti et equites erant; ipse post cum robore
12 peditum circumspectans sollicitus omnia incedebat. Ubi in angustiorem
13 viam et ex parte altera subiectam iugo insuper imminente ventum est,
14 undique ex insidiis barbari a fronte ab tergo coorti, comminus eminus
15 petunt, saxa ingentia in agmen devolvunt. Maxima ab tergo vis hominum
16 urgebat. In eos versa peditum acies haud dubium fecit quin, nisi firmata
17 extrema agminis fuissent, ingens in eo saltu accipienda clades fuerit. Tunc
18 quoque ad extremum periculi ac prope perniciem ventum est; nam dum
19 cunctatur Hannibal demittere agmen in angustias, quia non, ut ipse
20 equitibus praesidio erat, ita peditibus quicquam ab tergo auxilii reliquerat,
21 occursantes per obliqua montani interrupto medio agmine viam insedere,
22 noxque una Hannibali sine equitibus atque impedimentis acta est.

23 Postero die iam segnius interkursantibus barbaris iunctae copiae
24 saltusque haud sine clade, maiore tamen iumentorum quam hominum
25 pernicie, superatus.

Livius, Ab Urbe Condita 21.34-35.1